

Maatschappelijke Ontwikkeling

Telefoon (038) 498 2071
postbus@zwolle.nl

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

Opdrachtgever Anja Jager
Opdrachtnemer Thijs-Jan van der Veen
Versie 6.0
Datum 15 november 2021

Datum 15 november 2021
Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Toekomstvisie	6
3	Het inrichten van het voorveld	8
4	Mogelijkheden voor jongeren om zelfstandig te wonen	10
5	Realiseren van geclusterde woonvormen/ tussen-voorzieningen	12
6	Bieden van passende ambulante ondersteuning	15
7	Daginvulling	17
8	Logeer en terugvalvoorziening (Time-out)	19
9	Toegang tot de lokale voorzieningen	20
10	Uitstroom (afstemming lokale toegang, juiste vorm van ondersteuning en voldoende geschikte woningen)	22
11	Landing in de wijk/ thuis in de wijk	23
12	Financieel perspectief	25
	Bijlage 1 Opbrengst uit de start voor de start gesprekken	27

Datum 15 november 2021

Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

1 Inleiding

Inwoners met een psychische kwetsbaarheid mogen in Zwolle rekenen op passende ondersteuning. We willen hierbij zoveel mogelijk ondersteuning op maat aanbieden, de juiste zorg op de juiste plek. We willen bovendien dat onze inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en wanneer dit tijdelijk niet meer kan, de periode in beschermd wonen of opvang zo kort mogelijk houden.

Kan met een lichtere ondersteuningsvorm hetzelfde resultaat worden bereikt als met beschermd wonen (zwaardere vorm van ondersteuning)? Dan zal de lichtere vorm worden ingezet. Hiermee wordt de instroom naar intramurale voorzieningen, waar mogelijk, voorkomen en uitstroom van intramurale voorzieningen bevorderd. Bovendien worden hiermee onnodige verhuisbewegingen zo veel mogelijk voorkomen.

De komende jaren zetten we in op de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. Hiermee beogen we passende zorg voor (psychisch) kwetsbare inwoners, een doorgaande lijn van lichtere ondersteuning naar zware zorg, op- en afschaalbaar naar behoefte, zorg dat aansluit op de ondersteuning, match tussen zorgbehoefte van kwetsbare inwoners en hun woonplek en dus het voorkomen van gedwongen verhuizingen. Deze beweging is onderdeel van de HVA (hervormingsagenda) Sociaal Domein, zoals vastgesteld door de Raad in februari 2020. De HVA is gericht op het werken aan een nieuwe balans tussen kwaliteit, maatwerk, toegankelijkheid en kostenbeheersing van het Sociaal Domein. In de HVA worden vijf sporen benoemd:

1. Een sterke sociale basis
2. Van beschermd wonen naar beschermd thuis
3. Herstel in het gewone leven
4. Participatie: potentie verzilveren
5. Wonen als sleutelfactor

De nadere uitwerking van het lokaaluitvoeringsplan geeft invulling aan spoor 2 van de HVA, maar raakt een deel ook aan sporen 1, 4 en 5.

Met het oog op de komende doordecentralisatie van beschermd wonen heeft de regio IJssel-Vecht haar visie vastgelegd in de 'Toekomstvisie Beschermd Wonen, Maatschappelijke opvang en OGGz in de regio IJssel-Vecht in 2032'. In deze regiovisie wordt geschetst hoe de regio IJssel-Vecht gedurende de doordecentralisatie in de periode 2020 tot 2032 toewerkt naar de nieuwe situatie waarin Beschermd Wonen een verantwoordelijkheid is voor alle gemeenten (en dus niet langer uitsluitend voor centrumgemeente Zwolle). Een situatie waarin de Wlz wordt opengesteld voor mensen die langdurig zijn aangewezen op beschermd wonen, waarin het woonplaatsbeginsel van toepassing zal zijn en waarin het objectief verdeelmodel voor beschermd wonen zal worden ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is "lokaal doen wat lokaal kan en regionaal wat regionaal beter geregeld kan worden". Deze regionale toekomstvisie is in oktober 2019 vastgesteld door het regionaal bestuurlijk overleg.

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

In de NvO (norm voor opdrachtgeverschap) die op 26 juni 2020 is vastgesteld door VNG is echter opgenomen dat gemeenten in regioverband een regiovisie opstellen en deze door de lokale gemeenteraden te laten vaststellen. Meer concreet dient in de Nvo het volgende te worden vastgelegd:

- Verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeenten in de regio.
- Verdeling van het beschikbare budget en financiële risico's.
- Wijze waarop samengewerkt gaat worden tussen gemeenten binnen de regio.
- Wijze waarop samengewerkt gaat worden met andere betrokken partners binnen de regio (onder andere aanbieders, cliënten en hun naasten, verzekeraars, corporaties).
- De wijze waarop de overgangsfase tussen de nieuwe en oude verdeling van financiële middelen vormgegeven wordt en hoe geborgd wordt dat bestaande en nieuwe cliënten weten waar ze aan toe zijn.

Onze regiovisie wordt op onderdelen aangevuld en aangepast, zodat wij kunnen voldoen aan de NvO. In het najaar van 2021 zal onze regiovisie, conform de NvO, ter vaststelling aan de gemeenteraad van Zwolle worden voorgelegd.

Hoewel de Nvo het opstellen van een lokaal uitvoeringsplan niet voorschrijft, wordt het wel aanbevolen. De gemeenten van regio IJssel-Vecht hebben echter in 2019 al afgesproken dat elke gemeenten een lokale uitwerking van de regiovisie opstelt. Het lokaaluitvoeringsplan dient primair om aan te geven hoe wij in Zwolle invulling willen geven aan de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis en geeft daarnaast aan hoe wij de regionale toekomstvisie vertalen naar concrete taken en acties, die lokaal uitgewerkt zullen worden.

Omdat we het nadrukkelijk een lokaal uitvoeringsplan noemen, hebben we afstemming gezocht met onze lokale partners, zoals vertegenwoordigers van zorgaanbieders, woningcorporaties, Centale Toegang, SWT, wijkmanagers, (ex) cliënten van beschermd wonen, ervaringsdeskundigen. Tijdens meerdere sessies (zogenaamde 'Start voor de start' gesprekken) hebben we hen gevraagd mee te denken over de wijze waarop wij in Zwolle invulling kunnen geven aan de beweging van beschermd wonen en beschermd thuis, welke randvoorwaarden moeten worden ingevuld, welke risico's, maar ook kansen worden gezien? De uitkomsten van deze gesprekken zijn opgenomen in bijlage 1 en zijn zo veel mogelijk in dit lokaal uitvoeringsplan opgenomen.

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt de visie ten aanzien van de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis nader toegelicht. De volgende hoofdstukken (hoofdstuk 4 t/m 11) behandelen de onderwerpen die deel uitmaken van het lokaal uitvoeringsplan. Van elk onderwerp wordt een korte situatieschets gegeven; waar gaat het over, wat is de relevantie ten aanzien van de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis? Vervolgens wordt nader ingegaan op concrete stappen/acties; wat gaan we doen, wat gaan we realiseren en wat is hiervoor nodig (middelen/randvoorwaarden). Tot slot volgt een financiële paragraaf (hoofdstuk 12).

Datum 15 november 2021
Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

2 Toekomstvisie

Onze ambitie is om onze psychisch kwetsbare inwoners een zo gewoon mogelijk leven te laten leiden, in de eigen woon- en leefomgeving zodat maatschappelijke participatie optimaal en voor de hand liggend is. Daartoe organiseren we passende zorg en ondersteuning op de plek waar die het meest tot recht komt. Dat betekent dat we zoveel mogelijk uitgaan van lokale ondersteuning, in de wijken van onze gemeente. Daar waar dat voor de ondersteuning en/of voor de inwoner zelf noodzakelijk is, is uiteraard een beschermende woonomgeving mogelijk, maar dan wel zo kort als mogelijk, maar ook zo lang als nodig.

Dit betekent dat we de lokale ondersteuningsstructuur zo inrichten dat onze kwetsbare inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en kunnen blijven participeren in de samenleving. Alleen wanneer iemand 24/7 beschikbaarheid (continue aanwezig) van ondersteuning en toezicht nodig heeft, dan is (een vorm van) zelfstandig wonen niet mogelijk. Hiervoor kan beschermd wonen de juiste ondersteuningsvorm zijn; een tijdelijk verblijf in een accommodatie van een instelling met 24/7 beschikbaarheid (continu aanwezig) van ondersteuning en toezicht. Deze ondersteuning gaan we regionaal organiseren. Voor kwetsbare inwoners die deze ondersteuning permanent, dat wil zeggen levenslang, nodig hebben, is vanaf 2021 de Wlz (Wet langdurige zorg) beschikbaar.

Deze visie betekent ook dat beschermd wonen zich de komende jaren zal beperken tot de doelgroep die een tijdelijk verblijf in een accommodatie van een instelling met 24/7 beschikbaarheid (continu aanwezig) van ondersteuning nodig heeft. Het regionaal aanbod beschermd wonen wordt dan ook beperkter in omvang. Verspreid over de regio zijn specialistische voorzieningen voor beschermd wonen beschikbaar.

De scheiding van wonen en zorg wordt verder doorgezet. Voldoende passende en betaalbare woningen en een diversiteit aan woonvormen zijn een andere belangrijke voorwaarde. Onze ambitie is immers dat inwoners zo min mogelijk hoeven te verhuizen en dat wordt aangesloten bij de woonwensen en wooncarrière van onze inwoners.

Er is voldoende hulp en ondersteuning voor inwoners in het voeren van de regie over het eigen huishouden, bijv. op het gebied van financiën en budgetbeheer en het participeren in de samenleving. Dit betekent dat er een verschuiving zal plaats vinden van zware naar lichtere vormen van ondersteuning¹. Daar waar nodig zetten we in op innovatie, samen met onze partners zoeken we naar nieuwe wijzen van ondersteuning wat recht doet aan de ondersteuningsbehoeften van onze kwetsbare inwoners en de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis.

---

¹ In 2022 gaan we hier een start mee maken door regionale middelen te verschuiven naar het lokale sociaal domein, om de beweging te faciliteren.

Datum 15 november 2021
Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

Dit lokaaluitvoeringsplan is geen doel op zich, maar een middel om lokaal de juiste voorwaarden te organiseren² en/of te versterken die nodig zijn om onze Zwolse inwoners zo lang mogelijk thuis te kunnen laten wonen. We vertalen onze regionale toekomstvisie voor beschermd wonen naar een aanpak die werkt voor Zwolle en aansluit op onze hervormingsagenda Sociaal Domein.

---

² Belangrijke condities voor sociale inclusie zijn:

Versterken van zelfmanagement, ervaringsdeskundigheid en informele zorg

Garanderen van langdurige begeleiding met flexibele intensiteit

Ondersteuningscontinuüm voor herstel en participatie

Een breed arsenaal van woonvarianten

Beschikbare en betaalbare wooneenheden

Laagdrempelige toegang tot zorgfuncties

Duurzaam samenwerken tussen gemeenten en zorgverzekeraars

Borgen van kwaliteit en vraaggerichtheid van ondersteuning

Bron: 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis', Advies Commissie Toekomst beschermd wonen

Datum 15 november 2021
Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

3 Het inrichten van het voorveld

- Korte situatieschets

Het op orde hebben van het 'gewone' leven is een belangrijk onderdeel van het inrichten van het 'voorveld'. Met het 'gewone leven' wordt hier bedoeld: een goede plek om te wonen, een zinvolle invulling van de dag en betekenisvolle sociale contacten. Met 'voorveld' wordt bedoeld: alle activiteiten, vrijwilligers, voorzieningen, onderwijs, (welzijns)organisaties, stichtingen en netwerken in een buurt, wijk of stad die helpen bij het welzijn van inwoners.

Een eigen woonplek met, waar nodig, zorg op maat vormt de basis voor deelname aan de maatschappij en goed herstel. Hierbij kan worden gedacht aan:

- een plek waar iedereen, ook jongeren, zo binnen kan lopen (buurt-/ inloophuis), dagbesteding als algemene voorziening (zonder indicatie)
- werken aan de-stigmatisering (positiever (zelf)beeld van de doelgroep) en draagvlak in de wijk (goede contacten met buurtbewoners)

We werken in Zwolle aan een sterke sociale basis (spoor 1 HVA), hierbij streven we voor onze inwoners naar het hebben van sociale contacten en zinvolle daginvulling, dat onze inwoners gezond en vitaal zijn en dat zij gelijke kansen hebben op een zelfredzaam leven³. De beweging die gemaakt wordt in het sociaal domein van zwaardere vormen naar lichtere vormen van ondersteuning, zoals van beschermd wonen naar beschermd thuis, maakt dat we de sociale basis goed moeten toerusten om deze beweging te faciliteren. Een sterke sociale basis geldt als randvoorwaarde voor deze beweging.

De uitdaging is om de sociale basis voldoende inclusief te laten zijn voor inwoners die (soms extra) ondersteuning nodig hebben. Dat geldt ook voor inwoners die nu nog in Beschermd wonen verblijven, maar wel thuis zouden kunnen wonen met passende ondersteuning.

- Wat gaan we doen?

Werken aan de Verordening SAH (Sociale Activering en Herstel). Deze verordening biedt een goede basis om (beter) passende voorzieningen te realiseren, het aanbod inclusiever te maken en waar nodig uit te breiden, aangepast op de doelgroep. Nieuwe subsidieaanvragen zullen worden getoetst en de Verordening SAH.

We werken aan inclusieve en robuuste wijken, waarbij we oog hebben voor de balans tussen draagkracht en draaglast.

We kijken hierbij niet alleen naar de individuele (kwetsbare) inwoner, maar naar wat op

---

³ Beleidsnota Sociale activatie en herstel

Datum 15 november 2021
Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

wijk- en buurtniveau nodig is om leefbaarheid te waarborgen.

- Wat gaan we realiseren (incl. tijdspad)?

Subsidieafspraken op basis van de Verordening SAH voor 2022 ten aanzien van opbouwwerk (wijkgericht).

Vanuit programma Wonen en Zorg zijn we inmiddels gestart om samen met onze partners in een tweetal wijken in Zwolle te inventariseren of deze klaar zijn voor de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. De eerste resultaten worden begin 2022 verwacht. Waar nodig worden aanvullende afspraken gemaakt om de sociale basis te versterken ten behoeve van de beweging van BW naar BT.

- Wat is hiervoor nodig (middelen/randvoorwaarden)?

Vastgesteld inhoudelijk en financieel kader (verordening Sociale activering en herstel en programma Wonen en Zorg). Zicht op wat aanvullend nodig voor de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis.

Datum 15 november 2021
Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

4 Mogelijkheden voor jongeren om zelfstandig te wonen

- Korte situatieschets

De afgelopen tijd is de trend zichtbaar dat meer jongeren zich aanmelden voor beschermd wonen. Een groot deel van deze jongeren komt uit de jeugdhulp en doet, voor vervolgondersteuning na hun 18^e een beroep op beschermd wonen. In veel gevallen gaat het hierbij niet zozeer om een zorgvraag voor 24/7 uren begeleiding maar meer om een huisvestingsvraag (met aanvullend ambulante ondersteuning). Dat is niet waar beschermd wonen voor bedoeld is.

Vanwege een tekort aan beschikbare en betaalbare huisvesting, zijn jongeren hier echter vaak wel op aangewezen. Hier liggen kansen; meer specifiek betaalbare jongerenhuisvesting, in combinatie met passende ondersteuning helpt dit jongeren beter op hun weg naar zelfstandigheid en het levert daarnaast een besparing op in zorgkosten. Er worden bovendien geen plekken voor beschermd wonen onnodig bezet gehouden. Mensen die wel een 24/7 zorgvraag hebben, kunnen zo sneller instromen in beschermd wonen (minder wachttijd). Van de jongeren/jongvolwassenen die nu een beroep doen op beschermd wonen, een aanzienlijk deel uit kunnen stromen als er geschikte huisvesting beschikbaar zou zijn.

- Wat gaan we doen?

We gaan inzetten op meer beschikbare (en betaalbare) huisvesting voor jongvolwassenen. Hierbij wordt concreet gedacht aan kamers/studio's. Samen met onze partners (o.a. corporaties, zorgaanbieders) ontwikkelen we pilots/experimenten voor jongvolwassenen die nu (nog) niet de stap naar volledig zelfstandig wonen kunnen zetten, maar eveneens geen 24/7 uren voorziening, zoals beschermd wonen, nodig heeft.

- Wat gaan we realiseren (incl. tijdspad)?

Community 4.2/ Talentenplein

In de 4^e woontoren op het Talentenplein is vanaf 1 november 2020 een community opgericht waar studenten doelbewust samenwonen met psychisch kwetsbare jongeren die zelf ook studeren, of werken. De jongeren (het gaat om maximaal 10 jongeren) ontvangen hier ambulante begeleiding. Het gaat hier om jongeren met een lichte zorgvraag in het laatste stadium naar zelfstandigheid. De community gedachte zien we terug in de match tussen de kwetsbare jongeren en de studenten; elke student heeft een match met twee kwetsbare jongeren. Zij onderhouden contact met elkaar en ondernemen gezamenlijke activiteiten.

De gedachte is dat de kwetsbare jongeren gemiddeld binnen twee jaar uitstromen naar zelfstandig wonen.

Housing First jongeren

Datum 15 november 2021

Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

Dit is een variant op het al bestaande initiatief in Zwolle; Housing first, waarbij daklozen een woning toegewezen krijgen, onder voorwaarde dat ze begeleiding accepteren en huur betalen. Voor jongeren is een begeleidingsmethodiek ontwikkeld om hen te helpen met hun herstel. Een aantal zorgaanbieders zullen deze pilot uitvoeren. Vanaf 2021 worden 5 woningen van de Zwolse woningcorporaties beschikbaar gesteld voor deze pilot.

Flexwonen voor jongeren

De mogelijkheden voor flexwonen voor jongeren worden onderzocht. Hiermee wordt een oplossing geboden voor het tekort aan betaalbare huisvesting voor niet-studerende jongeren. Wij verwachten hiertoe in 2022 concrete stappen te kunnen zetten.

Wooncoach

Dit betreft een pilot van Openbaar Belang, MEE IJsseloevers en gemeente Zwolle, waarbij 10 inwoners (die hiervoor verbleven in de maatschappelijke opvang, of bankhopper waren en/of op de wachtlijst voor beschermd wonen stonden) versneld toegang krijgen tot zelfstandig wonen, op voorwaarde van het accepteren van een wooncoach. De bedoeling is dat hierdoor overlast en terughal wordt voorkomen en de inwoner levert een bijdrage aan de leefbaarheid in de wijk. De pilot heeft tevens als doel om te besparen op de kosten ten aanzien van beschermd wonen en maatschappelijke kosten en overige maatschappelijke kosten.

De Wooncoach heeft zich in de praktijk in de pilot ook vooral gericht op jongeren. We onderzoeken of verkennen of uitbreiding of inbedding in het reguliere aanbod mogelijk is. Ook andere corporaties overwegen om de wooncoach in te zetten.

Aanvullende tussenvoorzieningen

We zijn in 2021 gestart met een beperkt aantal tussenvoorzieningen. Voor 2022 verwachten we echter met meerdere tussenvoorzieningen in te kunnen zetten op beschermd thuis, zodat we een steeds breder en ruimer aanbod van beschermd thuis, als alternatief voor beschermd wonen beschikbaar krijgen.

Monitoring

We hebben in 2021 een monitortool ontwikkeld waarmee we kunnen meten in hoeverre de nieuwe vormen voor zelfstandige huisvesting van jongeren bijdragen aan de beweging van beschermd thuis (m.a.w. bieden de nieuwe mogelijkheden een goed alternatief voor beschermd wonen, neemt de vraag naar beschermd wonen hierdoor af?

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

5 Realiseren van geclusterde woonvormen/ tussen-voorzieningen

- Korte situatieschets

Om onze (kwetsbare) inwoners zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen is een passend en dekkend aanbod van wonen met begeleiding nodig.

We willen hierbij onnodige verhuizingen zo veel mogelijk voorkomen en aansluiten op woonwensen en wooncarrière van onze kwetsbare inwoners.

Er is sprake van een grote verscheidenheid van (psychisch) kwetsbare inwoners, dat geldt ook voor hun woonwensen. Een gevarieerd aanbod van woonvarianten is nodig om hieraan tegemoet te komen, meer dan wat wij nu kennen in Zwolle. Uitdaging voor de komende periode is om te nader te verkennen wat er nog meer nodig en mogelijk is tussen de intramurale 24/7-uurs voorzieningen van beschermd wonen enerzijds en zelfstandig wonen (met passende ondersteuning) anderzijds. We noemen dit 'tussenvoorzieningen'; voorzieningen voor kwetsbare inwoners, die niet, of niet langer een intramurale 24/7 setting van beschermd wonen nodig hebben, maar ook niet (of nog niet) zelfstandig kunnen wonen, met thuisondersteuning.

We zien al dat er behoefte is aan geclusterde woonvormen. Cliënten die bij elkaar wonen en/of samenwonen met inwoners zonder zorgvraag. Deze tussenvormen kennen diverse verschijningsvormen; het delen van een woning in de wijk door 2 of 3 personen (Friendswoningen), of woonvormen waarin een mix van doelgroepen gehuisvest wordt.

Een geclusterde woonvorm kan voordelen bieden ten aanzien:

- In te zetten begeleiding: meer groepsbegeleiding, meer mogelijkheden van aanwezigheid gedurende de dag
- Sociale cohesie: contacten met lotgenoten en/of inwoners zonder zorgvraag die een positieve stimulans kunnen bieden (wonen binnen een community).
- Inzet van gemeenschappelijke ruimten (met meerwaarde voor de buurt)

Randvoorwaarde om dit te realiseren is dat de begeleiding in deze geclusterde woonvorm door één of een samenwerking van een aantal aanbieders plaatsvindt. Bij deze initiatieven kan er sprake zijn van een koppeling tussen wonen en zorg.

Hiermee bieden we kwetsbare inwoners, die intensieve ondersteuning nodig hebben, maar niet (meer) in een 24/7 uurs setting hoeven te wonen, de mogelijkheid om door te stromen vanuit beschermd wonen. Of bieden we kwetsbare inwoners een passend alternatief voor beschermd wonen, zodat zij niet onnodig instromen in beschermd wonen.

We hebben op dit moment te maken met wachtlijsten voor beschermd wonen, de wachttijd kan in individuele gevallen behoorlijk oplopen (in sommige gevallen meer dan een jaar). We constateren bovendien dat door- en uitstroom uit beschermd wonen (en maatschappelijke opvang) stagneert, door het ontbreken van voldoende door- en

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

uitstroommogelijkheden. Het opzetten van tussenvoorzieningen kan hierin een oplossing bieden. Enerzijds wordt doorstroom uit beschermd wonen bevorderd, waardoor mensen op de wachtlijst eerder een plek voor beschermd wonen toegewezen krijgen. Anderzijds kan instroom in beschermd wonen worden voorkomen, door per casus te onderzoeken in hoeverre een tussenvorm een goed alternatief zou kunnen zijn voor beschermd wonen.

Hiermee werken we toe naar een situatie waarin beschermd wonen (24/7) uiteindelijk voor kleine specifieke doelgroep is bestemd, omdat veel kwetsbare inwoners goed afkunnen met lichtere vormen van ondersteuning. Het aantal plekken beschermd wonen zal de komende jaren dan ook worden afgebouwd.

- Wat gaan we doen?

Samen met partners in de stad (o.a. zorgaanbieders, woningcorporaties, cliëntvertegenwoordigers, SWT/CT) in kaart brengen welke tussenvoorzieningen nodig zijn om de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis in Zwolle mogelijk te maken. Dit betreft zowel een kwalitatief onderzoek (welke tussenvormen zijn nodig, welke cliëntgroepen kunnen we onderscheiden?) als een kwantitatief deel (wat is de gewenste omvang van de tussenvormen en wat is de omvang van de cliëntgroepen?). Voor de toegang tot de diverse tussenvormen is een helder afwegingkader van belang; voor welke kwetsbare inwoners is een tussenvorm een goed (of beter) alternatief voor beschermd wonen en welke tussenvorm is vervolgens van toepassing? Belangrijk aspect is ook om te onderzoeken waar in Zwolle deze tussenvormen gerealiseerd kunnen worden, waarbij rekening wordt gehouden met draagvlak en draagkracht van onze wijken. Er ligt hier nadrukkelijk een link met spoor 5 van de HVA (programma Wonen en Zorg).

- Wat gaan we realiseren (incl. tijdspad)?

De komende jaren gaan we inzetten op uitbreiding van lokale Wmo ondersteuning, met:

- geclusterde woonvormen voor jongeren (16 jaar tot 27 jaar)
- geclusterde woonvormen voor volwassenen
- housing first

We onderzoeken in 2021/2022 de mogelijkheden om geclusterde woonvormen te realiseren in vrijkomend rijksvastgoed in Zwolle.

Per 1-1-2023 hebben wij de lokale Wmo ondersteuning in Zwolle aangevuld met gecontracteerde ondersteuning op bovenstaande 4 punten.

Met het contracteren van deze nieuwe zorgvormen bereiken we:

- Meer/makkelijkere uitstroom uit jeugdzorg, BW en MO
- Voorkomen nieuwe instroom in jeugdzorg, BW en MO
- Oplossing (deels) van de bestaande wachtlijsten en bieden hiermee ondersteuning die meer aansluit op het zo 'normaal' mogelijk en 'goedkopere' alternatieven biedt voor bestaande ondersteuning.

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

We hebben inmiddels al een aantal tussenvormen als pilot gestart:

- Community 4.2 (Talentenplein)
- Geert Grootestraat (12 plekken voor doorstroom vanuit beschermd wonen)

- Wat is hiervoor nodig (middelen/randvoorwaarden)?

Om tot een ideale mix van tussenvormen te komen is een goede analyse nodig van benodigde aard en omvang van noodzakelijke tussenvormen, afgezet tegen de al lopende pilots. Daarnaast; goed monitoren dat de lopende pilots aantoonbaar bijdragen aan de gewenste beweging. Hiertoe hebben we een evaluatietool ontwikkeld om de voortgang te monitoren en te leren van de opgedane ervaringen.

Daarnaast zetten we in op verschuiving van regionale middelen voor beschermd wonen naar lokale middelen voor beschermd thuis, om de tussenvoorzieningen structureel te kunnen financieren.

Het maken van afspraken samen met woningcorporaties, zorgaanbieders, welzijnspartijen en zo mogelijk andere partijen, die een solide oplossing kunnen bieden, zijn essentieel om tot een integrale keten van wonen, welzijn en zorg met oog voor de leefbaarheid in de wijken (spoor 5, HVA).

Datum 15 november 2021
Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

6 Bieden van passende ambulante ondersteuning

- Korte situatieschets

Een goede en veilige woonplek is een belangrijke behoefte van iedere inwoner en een voorwaarde voor maatschappelijke participatie. Ook kwetsbare inwoners hebben een voorkeur voor zelfstandig wonen in de wijk. Belangrijke voorwaarde is dat zij steun krijgen van naasten, van ervaringsdeskundigen en dat zij zeker kunnen zijn van professionele hulp, wanneer dat nodig is.

De beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis zet in op lokale opbouw van lichtere vormen van ondersteuning voor inwoners die qua herstel⁴ niet (meer) zijn aangewezen op intramuraal 24/7 beschermd wonen, maar die nog niet toe zijn aan zelfstandig wonen, zonder ondersteuning. Voor hen dient passende thuisondersteuning beschikbaar te zijn. Dit kan betekenen dat een 24/7 achtervang beschikbaar is⁵, of dat er een 'waakvlam' functie beschikbaar is⁶. Er is voldoende hulp en ondersteuning voor inwoners in het voeren van de regie over het eigen huishouden.

In Zwolle bieden we Thuisondersteuning ter ondersteuning in het dagelijks leven, om zo zelfstandig mogelijk te kunnen (blijven) leven, gericht op zelfredzaamheid en participatie. Binnen het product Thuisondersteuning is een 24-uurs oproepbaarheid beschikbaar. Het werken met resultaatgerichte arrangementen biedt de mogelijkheid van het leveren van maatwerk waarbij er ruimte is voor de zorgaanbieder om, wanneer dat bijdraagt aan de te behalen resultaten, 24 uren oproepbaarheid in te zetten. Een beperkt aantal zorgaanbieders biedt deze 24-uurs oproepbaarheid als optie binnen het product Thuisondersteuning.

Overigens vindt binnen Thuisondersteuning ook buiten de planbare momenten aanvullend contact plaats tussen begeleiders en cliënten. Ook zijn er steeds meer initiatieven met bijvoorbeeld beeldbellen en/ of apps waarmee de cliënt de gelegenheid krijgt ook buiten hun geplande zorgmomenten vragen te kunnen stellen/ contact te hebben met de zorgaanbieder.

- Wat gaan we doen?

Wij bieden, binnen onze lokale Wmo maatwerkvoorziening, een vorm van ondersteuning bieden (begeleid thuis) voor inwoners die nog niet toe zijn aan zelfstandig wonen met ambulante begeleiding.

Dit kan betekenen dat een 24/7 achtervang beschikbaar is, of dat er een 'waakvlam'

---

⁴ Herstel is een persoonlijk proces waarin mensen voorzichtig en tastend- met vallen en opstaan- leren omgaan met hun beperkingen en verlieservaringen en hun leven een positieve wending en een bevredigend levensperspectief geven.

⁵ Telefonische bereikbaarheid en indien nodig binnen 30 minuten op locatie, dit is nu al beschikbaar.

⁶ Gedurende langere periode minimaal contact/ vinger aan de pols houden, ondersteuning direct opschalen als daar aanleiding toe is.

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

functie beschikbaar is.

De komende periode zal het beroep op thuisondersteuning toenemen, omdat meer cliënten uitstromen uit beschermd wonen en zelfstandig gaan wonen met thuisondersteuning. Daarnaast wordt thuisondersteuning ingezet om te voorkomen dat cliënten moeten verhuizen naar een vorm van beschermd wonen. De komende periode zullen wij dit met kwetsbare inwoners (cliënten), aanbieders van thuisondersteuning en SWT blijven monitoren, waarbij we eveneens zullen monitoren of de thuisondersteuning toereikend genoeg is ten behoeve van de beweging van beschermd wonen naar (beschermd) thuis.

Datum 15 november 2021
Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

7 Dagingvulling

- Korte situatieschets

Passende ondersteuning voor psychisch kwetsbare inwoners is gericht op herstel en participatie, met het oog op een zingevend en bevredigend leven. Het hebben van dagstructuur en activering is van groot belang voor de zelfbepaling⁷ van mensen. Een aanbod van onderwijs, opleiding, vrijwilligerswerk en betaald werk dient dan ook vast onderdeel te zijn van passende ondersteuning.

Zo breed als de doelgroep psychisch kwetsbare inwoner is, zo breed kan ook het aanbod voor zinvolle dagingvulling zijn: van laagdrempelige inlooppunten (in de wijk) en vrijwilligerswerk tot arbeidsmatige inzet. Veel is in Zwolle al beschikbaar, zoals arbeidsmatige dagbesteding op indicatie en de Passage bij Tiem voor beschut werk (foto van wat mogelijkheden zijn). De doelgroep die (nog) niet aan het werk kan, of met een traject richting werk gaat en die niet in de sociale basis terecht kan, heeft mogelijk geïndiceerde dagbesteding nodig.

Het aanbod voor zinvolle dagingvulling bestaat uit de volgende fasen:

1. Sociale basis (waaronder vrijwilligerswerk)
2. Dagbesteding (Perspectief)
3. Arbeidsmatige inzet (vrijwilligers werk, eventueel beschut werk, via Tiem)

De vraag is aan de orde of het aanbod zowel kwantitatief en kwalitatief voldoende aansluit bij de vraag van psychisch kwetsbare inwoners. Zijn de bestaande voorzieningen laagdrempelig en outreachend genoeg voor psychisch kwetsbare inwoners, of is extra inzet nodig om aansluiting te vinden bij de vraag/behoeften van hen? Is het aanbod in omvang voldoende, nu en in de nabije toekomst? Welke banen worden aangeboden voor kwetsbare inwoners, die vele drempels hebben te overwinnen om deel te kunnen nemen aan de arbeidsmarkt.

De vraag zal de komende jaren in omvang toenemen, enerzijds doordat meer inwoners passende ondersteuning thuis zullen ontvangen en dus niet meer instromen in beschermd wonen⁸. Daarnaast wordt de mogelijkheid onderzocht om dagbesteding vanaf 2023 geen onderdeel meer uit te maken van beschermd wonen. Mocht hiertoe een regionaal besluit worden genomen, dan zullen vanaf 2023 mensen met beschermd wonen eveneens een beroep doen op het lokale aanbod voor dagingvulling⁹.

- Wat gaan we doen?

We brengen in beeld wat de aard en omvang van de doelgroep is binnen beschermd wonen en in welk tempo zij beroep zullen doen op lokaal aanbod (fasering i.v.m.

---

⁷ Zelfbepaling: autonomie, competenties om eigen gekozen doelen te bereiken en wederkerige, veilige en betekenisvolle verbindingen met anderen.

⁸ In de valuecase voor beschermd wonen wordt uitgegaan van 60 plekken beschermd thuis, welke in 7 jaar vanaf 2023 moeten zijn gerealiseerd.

⁹ Uitgangspunt hierbij is dat elke gemeente verantwoordelijk blijft voor dagingvulling van haar eigen inwoners, ook indien zij tijdelijk gebruik maken van het regionaal aanbod van beschermd wonen.

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

opbouw van beschermd thuis en afbouw beschermd wonen). Daarnaast zal ook in beeld worden gebracht wat het potentieel van de doelgroep is (participatieladder), in samenwerking met de toegang (SWT/Tiem).

De rol van de lokale toegang is van groot belang voor een goede match voor de meest passende daginvulling voor psychisch kwetsbare inwoners. Hierbij spelen twee risico's; er kan mogelijk te veel vanuit zorg worden geïndiceerd en mogelijk is er dan sprake van onderschatting van de mogelijkheden van betrokkene ten aanzien van daginvulling. Vanuit arbeidstoeleiding kan juist sprake zijn van overschatting van de mogelijkheden/inzetbaarheid van betrokkene. Inzetten op meer expertise van de doelgroep (psychisch) kwetsbaren is van belang.

Belangrijk punt hierbij is ook: hoe om te gaan met instroom van psychisch kwetsbare personen in het reguliere arbeidsproces, indien het ziektebeeld fluctueert?

Er is bij SWT inmiddels aardig wat expertise opgebouwd ten aanzien van psychisch kwetsbare inwoners, vanuit SWT kan worden meegekeken en/of een inschatting worden gemaakt of een traject richting werk nodig is.

We gaan de mogelijkheden verkennen voor inzet van IPS (individuele plaatsing en steun); een methode om mensen met een ernstige psychische aandoening te helpen bij het verkrijgen en het behouden van betaald werk.

- Wat gaan we realiseren (incl. tijdspad)?

Voor een deel wordt invulling gegeven aan zinvolle daginvulling bij sociale activering in herstel. We willen in Zwolle zorgen voor een doorgaande lijn van ontwikkelen en werken, zodat mensen zich (blijven) ontplooiën. Dat geldt ook voor onze kwetsbare inwoner; we willen hen in beweging brengen vanuit een werkend-leren-perspectief, met kleine stappen (spoor 4 HVA). We zetten daarom in op:

- integrale toegang
- bieden van laagdrempelige werkplekken
- denken vanuit totaaloplossingen

Datum 15 november 2021

Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

8 Logeer en terugvalvoorziening (Time-out)

- Korte situatieschets

Tijdens de gesprekken die wij met partners in de stad hebben gehad is meerdere malen de wens uitgesproken dat cliënten in bepaalde omstandigheden tijdelijk gebruik kunnen maken van een time-out voorziening. Dit zou bijvoorbeeld in de vorm van een logeeropvang, of terugvalvoorziening kunnen zijn. Enerzijds om te voorkomen dat de inwoner (verder) afglijdt en weer in beschermd wonen terechtkomt, anderzijds om mantelzorgers en/of buurt te ontlasten.

- Wat gaan we doen?

In kaart brengen van huidige time-out voorzieningen en of deze kunnen voorzien in de vraag.

Onderzoeken in hoeverre Time-out voorzieningen onderdeel kunnen maken van de (regionale) inkoop vanaf 2023 voor beschermd wonen. Daarvoor gaan we in gesprek met de zorgaanbieders over de mogelijkheid van het creëren van een time-out voorziening.

- Wat gaan we realiseren (incl. tijdspad)?

Op basis van uitkomsten onderzoek afspraken maken over beschikbaarheid van Time-out voorziening vanaf 2023.

Datum 15 november 2021

Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

9 Toegang tot de lokale voorzieningen

- Korte situatieschets

Voor beschermd wonen dient men zich nu te wenden tot de CT (Centrale Toegang) van GGD IJsselland, de CT indiceert en geeft beschikking af voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

De beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis betekent echter dat meer mensen met psychische kwetsbaarheid langer (en meer) gebruik zullen maken van het lokale aanbod van voorzieningen. Het lokale aanbod dient hierop aangepast te worden en waar nodig op uitgebreid te worden. Belangrijk is daarnaast dat de lokale toegang, het SWT (Sociaal Wijkteam), goed is toegerust om samen met de kwetsbare inwoners te kunnen bepalen welke vorm van ondersteuning het meest passend is¹⁰. In hoeverre kan het lokaal aanbod voorzien in de individuele ondersteuningsbehoefte? Dit betekent dat ook tijdig beoordeeld moet kunnen worden, wanneer het lokaal aanbod niet langer toereikend is en alsnog een beroep op beschermd wonen zal moet worden gedaan. Een goede screening van de hulpvraag/hulpvrager is hiertoe essentieel.

- Wat gaan we doen?

Onderzocht moet worden wat lokaal nodig is om zorgvuldige uitvoering te kunnen waarborgen. Hieruit komt naar voren welke rol er blijft voor de CT en welke taken het SWT kan overnemen van de CT. We verkennen samen met CT en SWT op welke wijze en in welk tempo we tot een verantwoorde overgang van taken van CT naar SWT kunnen overgaan. Gaat het SWT alle taken van de CT ten aanzien van beschermd wonen overnemen (inclusief de backoffice¹¹), of blijft de CT een aantal (specialistische) taken doen?

We dienen hierbij ook oog te houden voor de samenwerking met de overige gemeenten uit regio IJssel-Vecht. De CT heeft immers nu een regionale rol. Vanaf 2023 zal de toegang tot beschermd wonen voor nieuwe cliënten gefaseerd lokaal belegd worden. De noodzaak voor één regionale toegang zal dan op termijn komen te vervallen. De behoefte aan specialistische kennis en het waarborgen dat de lokale toegang (SWT) hierover kan beschikken, kan echter aanleiding zijn om wel regionaal te blijven samenwerken.

- Wat gaan we realiseren (incl. tijdspad)?

In 2021:

- eerste, verkennende, afspraken met CT en de lokale toegang
- een inventarisatie van de taken van de CT voor zowel beschermd wonen als maatschappelijke opvang is voorgelegd aan de regiogemeenten, waarop regiogemeenten hebben kunnen aangeven wat zij lokaal willen en kunnen oppakken, of wat zij bij de CT willen beleggen.

---

¹⁰ Dit impliceert dat medewerkers van het SWT voldoende kennis en expertise dienen te hebben met betrekking tot psychisch kwetsbare inwoners

¹¹ Met backoffice wordt o.a. bedoelt; administratieve afhandeling BW-proces, trajectbewaking, afstemming met CAK voor inning eigen bijdrage, afhandeling beroep- en bezwaar

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

- regionaal bestuurlijke afweging over uitgangspunten en randvoorwaarden voor nadere uitwerking
- uitwerking en vormgeving van de toegang

In 2022:

Regionaal/lokaal besluit over de daadwerkelijke inrichting van de toegang

- Wat is hiervoor nodig (middelen/randvoorwaarden)?

Een verschuiving van verantwoordelijkheden van de CT naar het SWT betekent extra taken, meer druk op medewerkers van het SWT (zowel in aard als omvang van de vraag). De medewerkers dienen hier goed op toegerust te zijn. Er zal derhalve ook een verschuiving van middelen dienen plaats te vinden, immers de lokale toegang zal taken overnemen van de regionale toegang (CT).

Kanttekening hierbij is dat de middelen die gemeenten vanaf 2023 lokaal ontvangen voor beschermd wonen niet zijn gelabeld. Het is derhalve aan de gemeente om te bepalen welk deel van het budget aan uitvoeringskosten worden besteed. Tevens betekent dit dat we met de CT-afspraken moeten maken over een (zorgvuldige) afbouw van hun taken.

Datum 15 november 2021
Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

10 **Uitstroom (afstemming lokale toegang, juiste vorm van ondersteuning en voldoende geschikte woningen)**

- Korte situatieschets

Het uitgangspunt is dat beschermd wonen een tijdelijke voorziening is; iemand zou binnen maximaal vijf jaar weer terug moeten keren in de maatschappij, bij voorkeur in de gemeente van herkomst.

De beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis betekent dat we ervoor moeten zorgen dat inwoners die nu op beschermd wonen zijn aangewezen, zodra dat mogelijk is (omdat 24/7 begeleiding niet meer nodig is) mogelijk gehuisvest zullen worden in 'beschermd thuis'. We willen voorkomen dat mensen onnodig lang gebruik moeten maken van beschermd wonen. Dit vraagt om (tijdige) afstemming met de lokale toegang voor duurzame ondersteuning en met woningcorporaties voor passende (en betaalbare) woningen. We streven ernaar dat cliënten tijdig en maar ook duurzaam kunnen uitstromen.

- Wat gaan we doen?

We gaan in gesprek met corporaties en zorgaanbieders om te kijken naar mogelijkheden om uit- en doorstroom te versnellen en maken daarbij graag afspraken over het instellen van een uitstroomtafel/centrale uitgang, gericht op duurzame uitstroom. Waar nodig zullen de prestatieafspraken met de corporaties over het aantal ter beschikking te stellen woningen voor uitstroom aangepast.

- Wat gaan we realiseren (incl. tijdspad)?

Uitstroomtafel/centrale uitgang, dit wordt in 2021/2022 verder uitgewerkt.

We maken regionale afspraken over afbouw van beschermd wonen vanaf 2023 en over de opbouw van beschermd wonen thuis.

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

11

Landing in de wijk/ thuis in de wijk

- Korte situatieschets

Om meer mensen met psychische kwetsbaarheid langer thuis te kunnen laten wonen, moeten we inzetten op passende huisvesting, passende ondersteuning en zinvolle daginvulling. Daarnaast is echter ook een veilig gevoel thuis van groot belang, niet alleen voor onze kwetsbare inwoners, maar voor alle inwoners. Het gaat dan om leefbaarheid, een gezonde leefomgeving die mensen uitnodigt om te bewegen, elkaar te ontmoeten en te kunnen participeren in de maatschappij, stad of wijk. Relatief veel mensen met een psychische kwetsbaarheid wonen in de goedkope woningvoorraad. In een aantal gevallen kan dit tot overlast voor omwonenden leiden. De vermaatschappelijking van de zorg dient niet alleen gericht te zijn op goede zorg voor de kwetsbare inwoner, maar ook de omgeving. We moeten dan ook oog houden voor het absorptievermogen van de wijk; hoe voorkom je een te hoge concentratie van minder zelfredzame inwoners in een wijk? Wat is nodig om draagkracht en draaglast in evenwicht te houden (of te brengen)? Inzet op een sterke sociale basis is dan ook een randvoorwaarde voor de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. Vanuit het programma Wonen en Zorg werken we bovendien aan vitale solidaire en gezonde stadsdelen, voldoende geschikte woningen en passende zorg en ondersteuning.

- Wat gaan we doen?

Samen met onze partners starten we met de inventarisatie van een tweetal wijken in Zwolle om te bepalen of deze klaar zijn voor de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis (programma Wonen en Zorg). We gaan in gesprek met partners in de stad over wat een toevoeging zou kunnen zijn aan deze wijken. Om de veiligheid te borgen in wijken met concentraties van minder zelfredzame inwoners.

We werken aan een ketensamenwerking met partners, zodat bij calamiteiten adequaat ingegrepen kan worden (o.a. AVE; aanpak voorkomen escalatie).

We streven naar een magic mix (bewaken van balans tussen draagkracht en draaglast) in kwetsbare wijken.

Daarnaast werken we met lokale en regionale partners aan een regionale agenda voor zorg en veiligheid, met als doel om de totale keten van zorg en veiligheid te versterken en het weerbaarder maken van de samenleving.

- Wat gaan we realiseren (incl. tijdspad)?

- Inventarisatie tweetal wijken in 2021/2022
- Werken aan een voldoende sterke basis, die preventief zorg voorkomt of aanvullend is op de zorg waardoor mensen (langer) zelfstandig kunnen wonen.
- Een leefomgeving waar mensen zich veilig en geborgen voelen.
- Een leefomgeving die zelfredzaamheid mogelijk maakt en maximaal toegankelijk is.
- Een leefomgeving die participatie en sociale samenhang bevordert.
- Divers woningaanbod.
- Voldoende sociale veerkracht in een stadsdeel.
- Een sterke alliantie van gemeente, woningcorporaties, zorgaanbieders, sociaal werk

Datum 15 november 2021

Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

en wijkagenten om overlast door psychisch kwetsbare mensen vroegtijdig te signaleren en tijdig aan te pakken, met oog voor de omgeving.

- Werken aan een regionale agenda voor zorg en veiligheid

- Wat is hiervoor nodig (middelen/randvoorwaarden)?

Programma Wonen en Zorg.

Actualisatie en toepassing van protocol Welkom in mijn Wijk.

Regionale agenda zorg en veiligheid, met concrete doelstellingen en invulling van randvoorwaarden om deze doelstellingen te kunnen halen.

Datum 15 november 2021

Titel Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

12 Financieel perspectief

Dit lokaal uitvoeringsplan bevat tal van acties, zoals het ontwikkelen van, of gebruik maken van voorzieningen die bijdragen aan de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis, of deze ondersteunen. Een dergelijke omvangrijke beweging starten kan niet zonder inzet van middelen. De beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis is dan ook niet alleen een inhoudelijke beweging, maar ook een financiële beweging. We maken hierbij onderscheid tussen de structurele middelen en incidentele middelen.

De structurele middelen komen beschikbaar door de verschuiving van beschermd wonen naar beschermd thuis, op basis van de valuecase beschermd wonen (onderdeel van de Hervormingsagenda). De incidentele kosten zijn nodig om de beweging in Zwolle te kunnen starten, in aanloop naar 2023 (start doordecentralisatie van beschermd wonen).

Structurele middelen

We zetten in op afbouw van het aantal plekken beschermd wonen en opbouw van beschermd thuis. De middelen die beschikbaar komen door de afbouw van beschermd wonen worden deels aangewend om lokaal de opbouw van beschermd thuis te kunnen financieren. In de Valuecase die voor de HVA (hervormingsagenda) is gemaakt, is hiervoor al een berekening gemaakt. Deze Valuecase is onlangs geactualiseerd. Concreet betekent de beweging een afname van het aantal plekken beschermd wonen met 50% regionaal en een opbouw van het aantal plekken beschermd thuis naar ratio van het inwonersaandeel.

Het huidige aantal plekken beschermd wonen betreft voor Zwolle 440 plekken¹², waarvan 280 plekken ZIN (Zorg in Natura) en 160 PGB (Persoonsgebonden Budget). Daarnaast staan momenteel 144 Zwolse inwoners op de wachtlijst voor beschermd wonen. De lokale opgaven komt hiermee op 277 plekken beschermd thuis (50 % van 554).

Incidentele middelen

De voorbereiding op de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis is al een tijdje bezig en zal in de periode 2021/2022 worden geïntensiveerd. Deze beweging betekent immers veel voor betrokken inwoners, zorgaanbieders, woningcorporaties, maar ook overige wijkbewoners. We willen goed voorbereid zijn en zorgvuldig toewerken naar de nieuwe situatie, waarbij psychisch kwetsbare inwoners zo lang mogelijk thuis blijven wonen. We willen met onze partners gaan ontdekken wat werkt en wat niet, wat aanvullend nodig is, of versterkt dient te worden.

Een deel van deze acties/voorzieningen die in dit lokaal uitvoeringsplan worden genoemd zijn al vanuit andere vastgestelde beleidskaders/programma's gestart (o.a. subsidieverordening Sociale Activering en Herstel), waarbij ook in de financiering is voorzien.

Voor een ander deel van de acties/voorzieningen zijn aanvullende middelen nodig, dit

---

¹² Peildatum 1 juli 2021, bron: Centrale Toegang

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

betreft met name de (nieuwe) vormen van beschermd thuis (o.a. geclusterde woonvoorzieningen), maar ook projecten gericht op het versterken van wijken. Hiertoe is in de begroting voor 2022 een aanvraag opgenomen voor een budget van € 540.000.

We starten in 2021/2022 samen met onze partners een inventarisatie van een tweetal wijken in Zwolle om te bepalen of deze klaar zijn voor de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. Hierdoor willen we een goed beeld krijgen van wat voor aanvullende afspraken en aanvullend aanbod nodig is voor deze beweging. Op basis hiervan zal een plan, inclusief benodigde middelen, voor heel Zwolle worden vastgesteld.

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar
beschermd thuis

Bijlage 1 Opbrengst uit de start voor de start gesprekken

Proces

Gedurende de periode november 2020 tot juni 2021 hebben in totaal vier gesprekken plaatsgevonden met onze lokale partners (vertegenwoordigers van zorgaanbieders, woningcorporaties, Centale Toegang, SWT, wijkmanagers, (ex) cliënten van beschermd wonen, ervaringsdeskundigen). We hebben hen gevraagd mee te denken over hoe we de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis zo goed mogelijk kunnen realiseren. Wat is nodig, wat zijn randvoorwaarden, welke kansen, maar ook risico's zien onze partners? In de eerste sessie hebben we een aantal grote zorgaanbieders en corporaties gekeken naar landelijke ontwikkelingen en de relevantie daarvan voor Zwolle. In de tweede sessie hebben we met een aantal kleine zorgaanbieders, corporaties en andere partijen ingezoomd op de betekenis van de beweging voor Zwolle. In de derde sessie hebben cliëntvertegenwoordigers gefocused op de inwoner; wat betekent beschermd thuis voor hen?

In de laatste sessie, zijn de opbrengsten van de eerdere sessies breed gedeeld, kon worden gereflecteerd op de eerste versie van het lokaal uitvoeringsplan, en is een prioritering aangebracht in de aanbevelingen, wensen en overige relevante opmerkingen.

Opbrengst

Randvoorwaardelijk

- Langdurig commitment van politiek, maar ook van woningcorporaties, zorgaanbieders
- Partnerschap in de wijk; zorgaanbieders/corporaties vullen elkaar aan, werken samen voor de inwoners (zowel kwetsbaar, als niet kwetsbaar), niet voor hun eigen belang
- Betrek de buurt, heb oog voor veiligheid en leefbaarheid en de balans tussen draagvlak en draagkracht
- Weet wat er speelt en wat nodig is in de wijk en stuur daar op
- Voorkom onderscheid tussen cliënt en overige inwoners; voorkom stigmatisering en werk aan verdraagzaamheid in de buurt
- Sturen op samenwerking van partners (zorgaanbieders, corporaties, zorgfinanciers) in de wijk, niet alleen vanuit individuele trajecten denken
- Zorg voor voldoende tussenvarianten, waarbij begeleiding/ondersteuning kan worden opgeschaald en ook weer afgeschaald.
- Zorg voor gemeentelijke regie en ga voor de lange termijn
- Zinvolle daginvulling
- Voldoende betaalbare woningen

Wensen

- Time-out voorziening
- Wijkbudgetten en collectieve manier van organiseren en financieren
- Woon-coach
- Diversiteit in het aanbod van wonen (tussenvoorzieningen)
- Inlooppunten, ontmoetingspunten in de wijk
- Spreiding, niet alles in één wijk
- Voldoende tijd om nieuwe initiatieven te starten

Datum

15 november 2021

Titel

Lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis

Kansen/risico's

- Verbinding maken met wijk/buurt, betrek de gemeenschap
- Kijk het hele jaar naar wijkinwoners om. Niet alleen bij succes. Zorg voor meer inspraak op wijkniveau. Maar ook meer mensen daarin bereiken.
- Niet denken vanuit (zorg)aanbieders, maar vanuit wonen
- Vraag niet alleen om een zorgplan, maar ook om een leefplan (wat heb je nodig om te kunnen wonen)

Overige opmerkingen

- Personen worden niet meer geplaatst in een wijk, maar komen wonen in een wijk
- Bewustwording zijn we aan het creëren dat we samen de sociale basis vormen
- Het gaat niet alleen om financiële ruimte, maar ook om acceptatie van de buurt.